

OBECNOŚĆ UCHODźCów WOJENNYCH Z UKRAINY W KRAKOWIE I MAŁOPOLSCE

WYZWANIA

REKOMENDACJE

Żywność Pomoc rzeczowa

- niedobór magazynów
- brak zapasów
- wyczerpywanie się inicjatyw oddolnych (zjawisko wypalenia pomocowego)
- znaczący wzrost kosztów życia w Polsce

- skoordynowany system magazynów oraz punktów wydających żywność i inne artykuły pierwszej potrzeby
- wypracowanie szacunków potrzeb w systemie np. dziennym / tygodniowym
- zapewnienie ciągłości zapasów (w tym poprzez zapewnienie finansowania)

Schronienie Zakwaterowanie

- brak informacji na temat systemowego przedłużenia programu 40+
- niewystarczająca baza lokali
- dynamiczny wzrost kosztów wynajmu mieszkań i domów
- ograniczenia rynku pracy i wykluczenie komunikacyjne małych miast i wsi

- (tymczasowo) przygotowanie dodatkowych miejsc
- stworzenie sprawnego systemu wymiany informacji o dostępnych miejscach
- (średniookresowo) przemyślana relokacja wewnętrzna z zachowaniem zasad dobrowolności i wprowadzeniem systemu zachęt

Dostęp do usług publicznych

- wcześniejsza niewydolność systemu ochrony zdrowia czy edukacji oraz obserwowalny proces prywatyzacji usług publicznych
- zwiększone zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze, edukacyjne

- dostęp wielojęzyczny
- informowanie o zasadach funkcjonowania polskiego systemu zdrowia, edukacji, itd.
- obniżenie kosztów dostosowania dokumentacji

Rynek pracy

- presja na integrację za pośrednictwem rynku pracy bez zapewnienia warunków (np. kwaterunkowych, opiekuńczych)
- struktura rynku pracy (wiele ofert pracy w sektorze budownictwa, transportu, itp.) a cechy demograficzne uchodźców z Ukrainy
- brak rozpoznania kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego uchodźców wojennych
- narażenie na naruszenia praw pracowniczych

- kontynuacja szkoleń językowych (polski, angielski, inne), zawodowych, z umiejętności miękkich
- analiza lokalnych rynków pracy pod kątem możliwości (przemyślana relokacja)
- wsparcie w tworzeniu związków zawodowych i ułatwianie dostępu do istniejących organizacji pracowniczych

Wymiar społeczno- kulturowy

- zagrożenie wykluczeniem i gettoizacją
- zagrożenia dla grup szczególnie narażonych
- konflikty społeczne i wzrost ksenofobii wśród Polaków
- podejście asymilacyjne

- planowanie i wdrażanie działań na rzecz grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem
- tworzenie przestrzeni publicznych (places & spaces) oraz oferty kulturalnej, które umożliwiłyby spotkania uchodźców z pozostałymi mieszkańcami miasta i regionu
- podejście interkulturalne

Zarządzanie (Governance)

- nieefektywna wymiana informacji
- przeciążenie organizacji ze względu na wielość i zakres (czasowy, rzeczowy) zadań
- zjawisko "wypychania" (crowding-out effect) organizacji uchodźczych
- niewystarczające finansowanie
- niewystarczające zaangażowanie władz centralnych

- przejrzysty ustrukturyzowany system wymiany informacji
- uzupełnianie się organizacji pozarządowych w działaniach (koordynacja i specjalizacja)
- przejęcie części zadań sektora pozarządowego przez instytucje publiczne (zgodnie z zasadą pomocniczości)
- szkolenia/wymiana doświadczeń z organizacjami i grupami nieformalnymi tworzonymi przez uchodźców

POLECANE RAPORTY

31 dni wojny w Ukrainie Raport na temat pilnych zmian w organizacji państwa polskiego. (2022). Ruch Samorządowy TAK! dla Polski,
<https://www.metropoliagdansk.pl/upload/files/Raport%20Wojna%20w%20Ukrainie%20.pdf>

Bathily, A., & D'Alessandro, I. (red.). (2019). *Praktyczny przewodnik po miejskim modelu integracji międzykulturowej. Wersja znowelizowana.* Rada Europy.
<https://rm.coe.int/icc-step-by-step-guide-in-polish/1680a1b599>

- [ENG] Bathily, A., & D'Alessandro, I. (Eds) (2019). *The intercultural city step by step (Revised edition).*
<https://edoc.coe.int/en/living-together-diversity-and-freedom-in-europe/7982-the-intercultural-city-step-by-step-revised-edition.html>

Biała księga: Wyzwania systemowego wsparcia uchodźców na poziomie lokalnym i krajowym. (2022). Samorządowy Okrągły Stół, 9 maja 2022, Wrocław.
https://www.batory.org.pl/wp-content/uploads/2022/06/Okragly_stol_Biala-ksiega_w_ww_S.pdf

Bogacz-Wojtanowska, E., Góral, E., & Wrona, S. (2018). *Dialog obywatelski w Krakowie. Ewaluacja centrum obywatelskiego. Kontynuacja.* Instytut Spraw Publicznych UJ, Gmin Miejska Kraków.
https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/72176/bogacz-wojtanowska_goral_w_rona_dialog_obywatelski_w_krakowie_ewaluacja_centrum_obywatelskiego_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Bukowski, A., & Duszczyk, M. (red.) (2022). *Polska gościnna 2022+. Jak mądrze wesprzeć Polskę i Polaków w pomocy osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie.* WiseEuropa.
<https://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2022/06/Raport-Goscinna-Polska-2022.pdf>

- [ENG] Bukowski, A., & Duszczyk, M. (Eds) (2022). *Hospitable Poland 2022+. How to wisely support Poland and Poles in helping people fleeing the war in Ukraine?* WiseEuropa.
<https://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2022/06/10-rekomendacji-4-str-A4-EN-online.pdf>
- [UKR] Буковський, М., Дущик, М. (ред.) ГОСТИННА ПОЛЬЩА 2022+. Як мудро підтримати Польщу у прагненні допомогти особам, що тікають від війни в Україні? WiseEuropa.
<https://wise-europa.eu/wp-content/uploads/2022/06/10-rekomendacji-4-str-A4-UA-online.pdf>

Inicjatywa Nowa Solidarność (Nr 4/22). (2022). Centrum Polityk Publicznych UEK. Polska Sieć Ekonomii, Pacjent Europa.

https://politykipubliczne.pl/wp-content/uploads/2022/03/35.-Inicjatywa-Nowa-Solidarnosc_.pdf

Kubicki, P., & Czerska-Shaw, K. (2020). *Stosunek migrantów do usług publicznych a tworzenie więzi sąsiedzkich w mieście globalizującym się. Studium przypadku miasta Krakowa.*

OWiM-UEK. https://owim.uek.krakow.pl/wp-content/uploads/user-files/reports/OWIM_raport_uslugi%20publiczne_Czerska-Shaw_Kubicki_2021.02.26.pdf

Lives on hold: Profiles and intentions of refugees from Ukraine. (2022). UNHCR Regional Bureau for Europe. <https://data.unhcr.org/en/documents/details/94176>

Pędziwiatr, K., Stonawski, M., & Brzozowski, J. (2021a). *Imigranci w Krakowie w 2021.* OWiM-UEK.

https://owim.uek.krakow.pl/wp-content/uploads/user-files/reports/Raport%20demograficzny%202021LAST_rev2.pdf?t=1648936553

- [ENG] Pędziwiatr, K., Stonawski, M., & Brzozowski, J. (2021a). *Imigranci w Krakowie w 2021.* OWiM-UEK.
https://owim.uek.krakow.pl/wp-content/uploads/user-files/reports/Raport_12-07-22.pdf?t=1657802995

Pędziwiatr, K., Brzozowski, J., & Stonawski, M. (2021). *Integracja imigrantów w Krakowie i województwie małopolskim.* OWiM-UEK.

https://owim.uek.krakow.pl/wp-content/uploads/user-files/reports/Integracja%20imigrant%C3%B3w%20w%20Krakowie_Ma%C5%82opolsce%20FINAL.pdf?t=1655594399

Soberajski, T., Sobestjańska, A., Sopińska, A., & Kuszewska, A. (2022). *Sąsiedzka pomoc. Mieszkańcy 12 największych polskich miast o pomocy uchodźcom z Ukrainy. Raport z badania.* Centrum Badań i Analiz UMP.

<https://metropolie.pl/fileadmin/news/2022/07/SasiedzkaPomoc.pdf>

Sobestjańska, A., Sopińska, A., & Wojdat, M. (2022). *Miejska gościnność: Szacunek liczby Ukraińców w miastach UMP.* Centrum Analiz i Badań UMP.

https://metropolie.pl/fileadmin/news/2022/07/Miejska_goscinnosc_aktualizacja.pdf

- [ENG] Sobestjańska, A., Sopińska, A., & Wojdat, M. (2022). *Urban hospitality - update.* Centrum Analiz i Badań UMP.
https://metropolie.pl/fileadmin/news/2022/07/Urban_hospitality_update.pdf

Wojdat, M., & Cywiński, P. (2022). *Miejska gościnność: Wielki wzrost, wyzwania i szanse. Raport o uchodźcach z Ukrainy w największych polskich miastach.* Centrum Analiz i Badań UMP.

https://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2022/04/UMP_Ukraina_RAPORT_04-2022-2.pdf

- [ENG] Wojdat, M., & Cywiński, P. (2022). *Urban Hospitality:unprecedented growth, challenges and opportunities.* Centrum Analiz i Badań UMP.
https://metropolie.pl/fileadmin/user_upload/UMP_raport_Ukraina_ANG_20220429_final.pdf